

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Afdeling/team: Ontwikkeling / REAL
Portefeuillehouder: J. Hartsuiker en
H. Zwiep

Registratienummer: 25919-2025:410763

Onderwerp:

Visie verkeersstructuur Borger-West en wijziging komgrens Borger

Voorgestelde beslispunten:

1. De Integrale visie op de verkeersstructuur Borger-West vast te stellen.
2. In te stemmen met het integrale maatregelenpakket conform het voorkeursscenario verkeersstructuur.
3. De bebouwde kom van Borger vast te stellen conform de situatietekening zoals weergegeven op de bijgevoegde kaart Komgrens Borger.

Bevoegdheid raad

Het is de bevoegdheid van uw raad om beleidsmatige kaders vast te stellen. Daarom wordt deze integrale visie op de verkeersstructuur Borger-West ter vaststelling aan uw raad voorgelegd en wordt uw raad gevraagd om in te stemmen met het integrale maatregelenpakket conform het voorkeursscenario verkeersstructuur. Een van de maatregelen betreft het opnieuw vaststellen van een bebouwde komgrens. Dit is een raadsbevoegdheid. Doordat deze maatregel direct voortvloeit uit de vast te stellen integrale visie op de verkeersstructuur Borger-West is de vaststelling van de nieuwe komgrens van Borger ook in dit voorstel meegenomen.

Inleiding

Al geruime tijd wordt gewerkt aan de ontwikkeling van de nieuwe wijk Daalkampen, ten westen van de N34 en ten zuiden van de N374. Fase 2 van deze ontwikkeling is nagenoeg afgerond en fase 3 is inmiddels volop in aanbouw. Daarnaast wordt gewerkt aan de planvorming van woningbouw op de Koesteeg locatie, ook ten westen van de N34 en ten noorden van de N374. Stedenbouwkundig en verkeerskundig heeft dit consequenties, bijvoorbeeld waar het gaat om de beoogde ontsluitingsstructuur.

Ten behoeve van de afronding van de wijk Daalkampen en verdere ontwikkeling van de Koesteeg-locatie is BonoTraffics gevraagd een verkeersstructuur voor dit deel van Borger op te stellen. In het gebied ligt naast een (toekomstige) gemeentelijke wegenstructuur ook een provinciale wegenstructuur. De opdracht voor het opstellen van de verkeersstructuur is in afstemming met de provincie verleend en de provincie heeft het onderzoek medegefinancierd.

De rapportage is door BonoTraffics opgesteld vanuit een brede insteek. Niet alleen een puur verkeerskundige insteek. Er worden daardoor in het rapport van BonoTraffics voorstellen gedaan op basis van een bredere belangenafweging.

Eén van de punten die terugkomt in de rapportage is het wijzigen van de bebouwde komgrens. Het opnieuw vaststellen van een bebouwde komgrens is een raadsbevoegdheid. Doordat deze maatregel direct voortvloeit uit de vast te stellen integrale visie op de verkeersstructuur Borger-West is deze vaststelling ook in dit voorstel meegenomen.

Beoogd effect

Een toekomstbestendige verkeersstructuur voor Borger-West die bijdraagt aan de verkeersveiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid in Borger. Daarnaast biedt de verkeersstructuur duidelijke kaders voor de verdere uitwerking van de beoogde verkeersmaatregelen en de planontwikkeling voor de Koesteeg-locatie.

Relatie met het bestuursprogramma

Het voorstel heeft raakvlakken met de onderdelen onze toekomst, onze leefomgeving en de urgent maatschappelijke opgave wonen uit het bestuursprogramma 2022-2026.

Argumenten

1.1 De integrale visie op de verkeersstructuur Borger-West bevat kaders voor een toekomstbestendige ontsluiting van het westelijke deel van Borger

In het voorkeursscenario verkeersstructuur is een integraal pakket aan maatregelen opgenomen. Op hoofdlijnen gaat het daarbij om:

- Aanleg rotonde ontsluiting Koesteeglocatie met N857 en Turfmaadsweg;
- Aanleg fietsstraat IJzertijdstraat Daalkampen;
- Afsluiten aansluiting IJzertijdstraat op de N374 (m.u.v. van de brandweer en ambulancezorg);
- Afsluiten Koesteeg ten oosten van de N34 voor doorgaand gemotoriseerd verkeer (m.u.v. hulpdiensten) en inrichten van de Koesteeg en het Nuisveen als een erftoegangsweg, 30 km/u;
- Inrichten van de N857 en de N374 binnen de voorgestelde gewijzigde bebouwde komgrenzen als een gebiedsontsluitingsweg, 50 km/u.

Met deze maatregelen ontstaat een toekomstbestendige ontsluiting voor de wijk Daalkampen en de Koesteeg-locatie. Hierbij is ook rekening gehouden met de planontwikkelingen voor de Hub in Borger, de ontwikkeling van het Drentse netwerk van doorfietsroutes en de ontsluiting van het Bedrijventerrein Aan de Strengen.

Door uitvoering te geven aan het integrale maatregelenpakket zal de verkeersveiligheid en de kwaliteit en bereikbaarheid van wegen en fietspaden verbeteren. Ook wordt concreet invulling gegeven aan een deel van de doorfietsroute Borger-Exloo-Valthe-Emmen en houden we rekening met de mogelijke toekomstige ontwikkeling van een doorfietsroute richting Rolde en Assen. Het vaststellen van de komgrens en de visie op de verkeersstructuur maakt de verdere planvorming, uitwerking en uiteindelijke woningbouw op de Koesteeg locatie ook mogelijk.

1.2 Afsluiting van de Koesteeg voor doorgaand gemotoriseerd verkeer ten oosten van de N34 verbetert de verkeersveiligheid zonder nadelige gevolgen voor de doorstroming

Beoogd is om een knip aan te brengen in de Koesteeg ten oosten van de N34 waardoor doorgaand gemotoriseerd verkeer. Deze afsluiting draagt bij aan een veiligere en leefbaardere omgeving. Fietzers en voetgangers krijgen hierdoor meer ruimte hetgeen aansluit bij het beleid om langzaam verkeer te stimuleren. De afsluiting van de Koesteeg voor doorgaand gemotoriseerd verkeer voorkomt dat deze route als sluiproute wordt gebruikt.

Dit verkeer wordt hiermee verplicht gebruik te maken van de gewenste route via de N374. Op onderstaande uitsnede van de wegencategorisering in het GVVP is deze gewenste route aangegeven met de oranje en paarse lijnen.

Uit verkeersanalyses blijkt dat het aantal voertuigen dat momenteel gebruik maakt van de Koesteeg beperkt is. Deze analyses zijn gemaakt op basis van verkeersmodellen. Om deze verder te onderbouwen met praktijkgegevens zijn er rondom de Koesteeg locatie en het centrum van Borger op verschillende locaties telslangen gelegd en camera's geplaatst om de verkeersstromen in beeld te brengen. Uit de modelmatige berekeningen gecombineerd met de uitkomsten van de tellingen is gebleken dat door het afsluiten van de Koesteeg de toename voor het zowel het drukste uur in de ochtendspits, als het drukste uur in de avondspits neerkomt op minder dan 1 extra motorvoertuig per minuut. De afsluiting zal daardoor niet leiden tot verkeersopstoppen in of rondom het centrum van Borger. De omliggende infrastructuur heeft voldoende capaciteit om het verkeer op te vangen zonder dat dit leidt tot grote omrijdtijden of knelpunten, ook waar het de ochtend- en avondspits betreft. De bereikbaarheid van Borger blijft hiermee dus gewaarborgd.

1.3 Hulpdiensten ondervinden geen noemenswaardige hinder bij afsluiting van de Koesteeg

De Koesteeg is geen primaire aanrijroute. De afsluiting heeft daardoor geen negatieve gevolgen voor de reactietijden van brandweer, ambulance of politie. De afsluiting moet zodanig worden vormgegeven dat hulpdiensten bij calamiteiten de toegang wel toegankelijk kunnen maken. Dit kan bijvoorbeeld door uitneembare of verplaatsbare elementen toe te passen waarvan hulpdiensten een sleutel hebben of krijgen. Dit is afgestemd met de hulpdiensten.

1.4 Afsluiting van de Koesteeg voor doorgaand gemotoriseerd verbetert de verkeersveiligheid voor landbouwverkeer

Het afsluiten van de Koesteeg voor doorgaand gemotoriseerd verkeer biedt ook voordelen voor het landbouwverkeer. De route Koesteeg-voormalige N34-Holtakkersweg wordt gebruikt door agrariërs en loonbedrijven om de percelen ten noorden van Borger te bereiken. Door de afsluiting wordt de weg minder druk en kunnen landbouwvoertuigen zonder hinder van gemotoriseerd verkeer over de Koesteeg rijden. Dit vermindert risico's op gevaarlijke situaties en vergroot de verkeersveiligheid voor zowel agrariërs als andere weggebruikers.

2.1 Het integrale maatregelenpakket binnen het voorkeursscenario verkeerstructuur is gebaseerd op een zorgvuldige afweging van belangen

Samen met de provincie Drenthe en BonoTraffics zijn alle voors en tegens van de aspecten in de rapportage naast elkaar gezet. In een zorgvuldige afweging zijn gezamenlijk keuzes gemaakt om te komen tot een integrale rapportage inclusief verkeersmaatregelen. Dit betreft een integraal maatregelenpakket dat is uitgewerkt in nauwe samenwerking met de provincie Drenthe.

3.1 Het wijzigen van de bebouwde komgrens is een gevolg van de ingezette ontwikkeling

Doordat de bebouwing van Borger in de loop van de jaren naar het westen opschuift is een logisch gevolg dat ook de bebouwde komgrens opschuift. Hierbij wordt aangesloten bij de beleving van de weggebruiker, namelijk een bebouwde kom bij veel bebouwing en geen bebouwde kom bij weinig bebouwing.

Daarnaast draagt de wijziging van de komgrens – gekoppeld aan de gewenste maximumsnelheden en weginrichting – bij aan een veiligere verkeersomgeving, vooral voor fietsers en voetgangers. Dit komt de leefbaarheid in de nieuwe en bestaande wijken ten goede.

3.2 De maximum snelheden blijven aansluiten bij het gemeentelijk beleid

De wijziging van de bebouwde kom is mogelijk binnen de beleidskaders en uitgangspunten van het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP). De provinciale wegen zijn gebiedsontsluitingswegen. Op deze wegen zijn een maximum snelheid van 80 km/u buiten de bebouwde kom en 50 km/u binnen de bebouwde kom van toepassing. Conform het GVVP zullen de provinciale wegen die binnen de bebouwde komen liggen een maximum snelheid van 50 km/u krijgen. De provincie Drenthe, de eigenaar van deze wegen, is hiermee akkoord.

Kanttekeningen

1.1 De autobereikbaarheid van de ondernemers aan de IJzertijdstraat neemt iets af door het opheffen van de aansluiting van de IJzertijdstraat op de N374

Door het opheffen van de aansluiting van de IJzertijdstraat op de N374 neemt de autobereikbaarheid van de aan de IJzertijdstraat gevestigde ondernemers met hooguit een minuut af voor verkeer komend vanaf de N34. Hierbij is ook specifiek aandacht gevraagd voor de spoedeisende verkeer in verband met de verleende zorg door met name de huisarts. De betreffende ondernemers hebben daarom aangegeven geen voorstander te zijn van deze maatregel.

In de huidige situatie is het gebruik door verkeer van deze aansluiting echter beperkt en maakt het autoverkeer van en naar de wijk Daalkampen primair gebruik van de toegang via de rotonde naar de Poolse Bevrijderslaan. Op basis van een afweging van betrokken belangen, is geconcludeerd dat het opheffen van de aansluiting de voorkeur heeft. In de rapportage is nader toegelicht waarom de voordelen hiervan groter zijn dan de nadelen. Daarnaast is bij het ontwerp van het Esdal college en de aanleg van het parkeerterrein van het Esdal college rekening gehouden met de situatie waarin de aansluiting IJzertijdstraat is opgeheven. De nieuwe bewoners van de laatste ontwikkelfase van de wijk Daalkampen zijn bij de aankoop van hun grond voor de bouw van hun woning op de hoogte gebracht van dit waarschijnlijke scenario.

1.2 Vanuit de agrarische sector is de zorg geuit dat de ontsluiting van de nieuwe woonwijk op de Koesteeg locatie via het Nuisveen kan leiden tot conflicten met het landbouwverkeer

Enkele agrarische bedrijven uit de omgeving van de Koesteeg locatie maken gebruik van de wegen rondom de nieuw te ontwikkelen woonwijk. Zij zien mogelijke knelpunten voor hun sector. Bijvoorbeeld waar het gaat om knelpunten die ontstaan door het parkeren op of langs de openbare weg. Hierover is ook het gesprek gevoerd met vertegenwoordigers vanuit de agrarische sector en dorpsbelangen Borger over de agrarische verkeersstromen vanuit Borger-West naar de gebieden ten noorden van Borger. Ambtelijk is geconstateerd dat de maatregelen die thans in de visie op de verkeersstructuur Borger-West zitten geen extra obstakel vormen voor het landbouwverkeer.

Bij de kruispunten op Nuisveen/Koesteeg komen verschillende verkeersstromen samen. Bij nadere uitwerking van deze kruispunten zal rekening gehouden worden met de verschillende verkeerscategorieën, beleidsuitgangspunten, verkeersintensiteiten, zichthoeken, etc.

Wel zijn vanuit de sector aanvullende wensen geuit die een bredere scope hebben dan de voorliggende visie. Die raken aan de discussie hoe we in algemene zin omgaan met de routing van het agrarische verkeer in de gemeente Borger-Odoorn. Er is voor gekozen om dat niet mee te nemen in deze integrale structuurvisie Borger-West, maar om dit te betrekken bij het bredere gesprek dat zal worden gevoerd over actualisatie van de landbouwhoofdstructuur. Daarnaast zullen wij de bereikbaarheid voor agrarisch verkeer en de vraagstukken rondom parkeren specifiek voor de Koesteeg-locatie ook meenemen in het nog uit te werken omgevingsplan voor dit gebied.

Financiën

De kosten voor het uitvoeren van de voorgestelde maatregelen worden geschat op €475.000. Een deel van deze maatregelen maakt onderdeel uit van de grondexploitatie voor de Koesteeg-locatie en zal hierin dekking vinden. Deze grondexploitatie moet nog door uw raad goedgekeurd worden. Een ander deel van de kosten zal dekking vinden vanuit subsidies. De toegekende WBI-subsidie vanuit het rijk voorziet ook in een gedeeltelijke financiële dekking voor de uit te voeren maatregelen.

De maatregelen die in de wijk Daalkampen uitgevoerd moeten worden, kunnen betaald worden vanuit de lopende grondexploitatie. Voor de aanleg van de fietsstraat is extra geld nodig. Deze kan niet gedekt worden uit de lopende grondexploitatie. De provincie Drenthe heeft hiervoor de subsidieregeling *Subsidie Fietsagenda 2023-2026* beschikbaar. Er is een aanvraag ingediend voor deze subsidie en de subsidie is inmiddels toekend. Hierdoor is er ook financiële dekking ontstaan voor de uitvoering van de fietsstraat.

Participatie

Zowel in de bestaande wijk Daalkampen als de nieuw te ontwikkelen wijk op de Koesteeg-locatie heeft de gemeente veel ingezet op participatie. Zowel fysieke bijeenkomsten als digitale enquêtes zijn middelen geweest die de gemeente vanaf 2021 heeft ingezet om bewoners mee te nemen in de voorgestelde maatregelen. Hierbij zijn de thema's die terugkomen in de integrale visie op de verkeerstructuur Borger-West voorgelegd en besproken. Zo is op meerdere momenten gesproken met de ondernemers van de IJzertijdstraat. Is de wijziging van de bebouwde komgrens en afsluiting van de Koesteeg voor gemotoriseerd verkeer meegenomen in de bijeenkomsten over de Koesteeg-locatie. Is met bewonersgroepen en individuele bewoners van Daalkampen tijdens meerdere informatieavonden gesproken over de (toekomstige) verkeerssituatie, hebben gesprekken plaats gehad met Dorpsbelangen Borger, etc. Niet alle wensen van de bewoners en ondernemers zijn en kunnen worden overgenomen. Wel zijn ze zorgvuldig tegen andere belangen afgewogen.

Communicatie

Het besluit tot het vaststellen van de nieuwe bebouwde komgrens wordt gepubliceerd. Hierop geldt een bezwaar- en beroepsmogelijkheid. Mocht dat proces toch leiden tot het niet aanpassen van de bebouwde komgrens, dan zullen de verkeersmaatregelen hierop aangepast moeten worden. Dit geldt ook voor de procedure tot onttrekking van de openbaarheid van een stukje IJzertijdstraat tussen het Esdal college en de brandweer. Deze onttrekkingsprocedure wordt opgestart nadat uw raad de integrale visie op de verkeerstructuur Borger-West heeft vastgesteld.

Ook worden de vastgestelde uitgangspunten meegenomen in de komende participatieprocessen, informatiebijeenkomsten en berichtgevingen voor de verdere ontwikkeling van Daalkampen en de Koesteege locatie.

Uitvoering

Nadat uw raad de integrale visie op de verkeersstructuur Borger-West en de nieuwe komgrens heeft vastgesteld worden in hoofdlijnen de volgende stappen doorlopen:

- Verkeersbesluitprocedure wordt opgestart voor wijzigen maximum snelheid naar 30 km/u op de erftoegangswegen (woonstraten) in de Koesteeg locatie en Daalkampen. Ook wordt het regelen van de voorrang op het 50 km/u-deel van de Poolse Bevrijderslaan en het wijzigen van de Koesteeg (tussen Koesteeg 11 en de N34) naar het fietspad meegenomen in deze procedure. De wijze van fysieke afsluiting van de Koesteeg wordt nader uitgewerkt. De verkeersbesluiten worden in mandaat, namens het college, genomen. Op het verkeersbesluit is bezwaar en beroep mogelijk.
- De procedure voor onttrekking aan de openbaarheid wordt opgestart om het weggedeelte van de IJzertijdstraat achter de brandweer te onttrekken aan de openbaarheid. Hierop is bezwaar en beroep mogelijk.
- De te nemen verkeersmaatregelen worden samen met provincie Drenthe nader uitgewerkt, aanbesteed en gerealiseerd.

Bijlage(n)

1. Integrale visie op de verkeersstructuur Borger-West (25919-2025:690604)
2. Situatietekening komgrens Borger (25919-2025:889094)
3. Raadsbesluit (25919-2025:241252)

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de secretaris, de burgemeester,

E.W. Bennema

mr. J. Seton